DAILY ارادهٔ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER AMRC

شمارهٔ: ۱۵

اووم کال - دویمه دوره، پنځه لسمه ګڼه، پر له پسې ګڼه ۱۰۳۹ د ۱۳۸٦ هـ ش د تلې ۴ ، د چهارشنبې ورځ، د ۱٤۲۸ هـ ق د رمضان المبارک ۱۴

26 September, 2007

PROPERTY OF ACKU

مونږ په هېواد کې ټولنیز عدالت او تل پاتې سوله غواړو

دیس براون وزیر دفاع برتانیه

مشارکت طالبان در روند صلح افغانستان ضروری است

بی بی سی- دیس براون وزیر دفاع برتانیه گفته است گروه طالبان باید در بخشی از روند صلح در افغانستان حضور داشته باشد.

دز براون، با اشاره به نفوذ باورهای اسلامی در میان مردم افغانستان، ابراز عقیده کرده که نمی توان تفکرات طالبان را در این کشور، نادیده گرفت.

براون در کنفرانس سالانهٔ حزب حاکم برتانیه (حزب کارگر)، گفته است، بعید به نظر می رسد که اندیشهٔ طالبان در افغانستان، پدیده یی گذار باشد، همانگونه که حماس (جنبش مقاومت اسلامی فلسطین) از صحنهٔ سیاسی سرزمین های فلسطینی کنار گذاشته نشد.

وزیر دفاع برتانیه خاطرنشان کرد که هرگونه تلاشی که در آینده برای حل بحران

افغانستان صورت می گیرد، باید ریشه در قوانین اسلامی داشته باشد. ص ۴

حزب اسلامي : افغانستان ته دې اسلامي پوځونه راشي

بینوا-حزب اسلامي ویلي دي چې په افغانستان کې د بهرنیو ځواکونو په شتون جګړه پای ته نه رسېږي او نه سوله او امنیت راتلای شي، په افغانستان کې دې د اسلامي هېوادونو پوځ ځای پر ځای شي چې امنیت ټینګ کړي، داخبرې د افغانستان اسلامي حزب په خپله اعلامیه کې ویلې دي.

اعلامیه وایي د کابل له حکومت سره د روغې جوړې خبرې هسې تبلیغات او هدف ۴ مخ

طرح تجزیهٔ عراق زیرکار است

مجلس سنای امریکا خود را برای رای گیری این هفته دربارهٔ پیش نویس قطعنامه یی غیر الزام آور مبنی بر تجزیهٔ عراق به عنوان یگانه راه حل برای پایان دادن به خشونت های جاری دراین کشور، آماده می کند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه ، جوزف بایدن سناتور دموکرات و آینده ریاست جمهوری امریکا مسئوولیت اصلی این طرح رابر عهده دارد ، طرحی که به عنوان

نگرانی ناتو از تغییرات درقانون جدید مطبوعات

بی بی سی - پیمان اتلانتیک شمالی ناتو در افغانستان از تغییراتی که در قانون جدید مطبوعات این کشور به وجود آمده ابراز نگرانی کرده و گفته است که نسخهٔ نهایی این قانون نمی تواند آزادی مطبوعات را تضمین نماید.

هستند خواسته است تا رسانه های این کشور را از "کنترول نگهدارند.

سرگرم بحث در مورد قانون جدید مطبوعات افغانستان هرچند تاکنون ص۴

په مزارشریف کې یوه لرغونې سیمه کشف شوه

غورځنګ -دمزارشریف ښار په ختیځ کې دبودایي دورې لرغونې سیمه کشف شوه. دغه سیمه چې دغونډۍ په بڼه ده،داسې مهال کشف شوه چې دامیري په نوم یوه نادولتي ښارګوټي یوځنډه

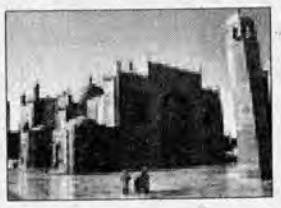

یوې سرچینې له قوله ویل شوي چې په یاده شوې وو. دبلخ ولایت داطلاعاتواوفرهنګ ریاست اوانځورشوي دیوالونه شته چې له دویمې ۴مخ

روسیه درپی تشدید رقابت های تسلیحاتی در منطقه

یک مقام دفاعی هند اعلان کرد، پروژهٔ سرمایه‌گذاری مشترک روسیه - هند با نام BrahMosکار تولید یک نوع موشک جدید مافوق صوت را ظرف پنج تا هفت سال آینده تکمیل می‌کند .

به گزارش خبرگزاری (ایسنا) به نقل از خبرگزاری نووستی، این مقام رسمی اعلان کرد، موشک مذکور که سرعتش پنج برابر بیشتر از سرعت صوت است، عملاً غیرقابل ره گیری خواهد بود و افزود، قرار است دو کشور دربارهٔ جزییات این پروژه

گفتگوهایی داشته باشند .

روسیه و هند در سال ۱۹۹۸ پروژهٔ سرمایه‌گذاری مشترکی را با نام BrahMos Aerospaceبه منظور طراحی، توسعه، تولید و بازاریابی یک موشک کروز مافوق صوت ایجاد کردند .

اشکال شلیک از دریا و زمین این موشک با موفقیت آزمایش شده و در نیروی دریایی و ارتش ص۴

دولتي څوکۍ دچا شخصي نه دي

اسماعیل یون

له دولت سره د طالبانو د احتمالي خبرو اترو د چمتو کیدو په اړه مو

استاد اسماعیل یون

په دې ګڼه کې د کابل پوهنتون د ژبو او ادبیاتو د پوهنځي له استاد ښاغلي پوهنمل محمد اسماعیل یون سره مرکه کړي چې ستاسي پام ورته راړوو.

پ:- ښاغلی اسماعیل یون لکه څنګه چې خبر یې طالبان له دولت سره په هره کچه خبرو اترو ته چمتووالي ښوولی چې د طالبانو د دی چمتو والی څخه د افغانستان دولت او ملګرو ملتونو هم خپل ملاتړ څرګند کړی، تاسې دغه خبرې اترې څنګه ارزوي؟

ځ:- زه فکر کوم چې سوله او خبرې اترې د وخت ضرورت دی. طالبان هم د شپږو کلونو جګړو وروسته په دې حقیقت پوه شوي چې باید سرله وشي او سوله یعنې د طالبانو ضرورت نه بلکه د ټول هیواد ضرورت ګڼل کیږي. نو له دیرش کلنې جګړې څخه را په دیخوا دا تجربه لاس ته راغلې چې د جګړو پای بالاخره خبرې اترې دي. نو که دغه خبرې اترې تر جګړو د مخه شوي وای نو جګړه به هیڅ نه وه شوي نو اوس چې طالبان خبرې اترې ته چمتو شول دا یو مثبت ګام بولم او ښه پیل دی که چیرې ښه تعقیب شي کیدای شي چې مثبتې پایلې ولري.

پ:- په لومړۍ مرحله کې باید طالبان او دولت په کومو مسئلو خبرې وکړي، او په مشخص ډول به په کومو شرایطو ولاړې وي ؟

ځ:- دواړه خوا وې کله کله د شرطونو پلمه کوي، خو زما په نظر مخکې له دې چې شرطونه وړاندې شي لومړی باید دواړه خواوې خبرې اترو ته کښیني. خبرې پیل کړي او شرطونه هم په خبرې اترو کې وړاندې کړي. ۴مخ

آیا دولت توان مبارزه بر ضد مواد مخدر را دارد؟

در زمان حاضر که عدهٔ از مردم از معنویات کاملاً به دور و در مادیات غرق شده اند و جز حب دنیا هدف و غرض دیگری در فکر و نظر شان نمی آید. برای رسیدن به این هدف شب و روز در تگ ودو قرار دارند. پس کل هم وغم شان براین است که پول بدست آورند گرچه راه بدست آوردن آن حرام باشد ومنجر به تباهی یک جامعه گردد و انسانهای بیگناه را به هلاکت بیاندازد، خداوند(ج) انسان را آفرید وبه سبب اینکه ازنعمت عقل برخوردارش گردانید، اورا اشرف المخلوقات خطاب کرد. پس هر آنچه مخل عقل قرار گیرد اعم ازمسکر ات، مخدرات و مضرات -تولید، توريد، کشت وقاچاق آن بطور

قطع حرام مطلق قرار داده شده است . موضوع مواد مخدر چنان مشکلی است که تمام دنیا، شرق وغرب به خصوص کشور عزیز ما را تحت الشعاع قرار داده است ولی خطر آن به جهان اسلام بیشتر ملموس است .

مواد مخدر وپیشینهٔ کاربردآن :

مخدر ماخوذ از ص ۲

فواید طبی روزه

روزه یکی از فرایض پنجگانهٔ اسلام است که در بین مسلمانان واجب وهر سال در ماه مبارک رمضان گرفته میشود، که گاه سی و گاهی هم بیست ونه روز میباشد.

بندیکت (Benedict) دانشمند فزیولوژی یک دورهٔ روزه را سی و یک روز دانسته می گوید در این مدت در ترکیب خون هیچگونه اختلاطی بهم نرسیده وعلاوه آن نوری که در بعضی از روزه داران دیده می شود یک حالت جوانی و نشاطی است که برای روزه داران رخ می دهد .

دکتر ژان فروموزان (Jean Fromosan)می گوید

ذخایر کلیکوژن کبدی و پروتین خون و ذخیرهٔ چربی که در مرد سی درصد و در زن بیست درصد است برای یک ماه بدن کافی است.

دکتر الکسیس کارل(۲۲۲ انسان وجود ناشناخته) در بارهٔ روزه مطالبی ص ۳

سرمقاله

له طالبانو سره د خبرو سر غوټه شو

په هیواد کې جنګ، سیاسي، اقتصادي، اجتماعي او فرهنګي تاو تریخوالی لا اوس هم په وحشیانه ډول واک چلوي، دا چې زمونږ په خلکو باندې داسې کړکیچن حالت ولې راغلی دی، چا راوستی دی، مسوول څوك دي او څنګه باید ګنهکار ته جزا ورکړل شي؟ دا پوښتنې ډیرې سختې دي او اساسي ځوابونه غواړي چې په اوس مهال کې دې پوښتنو ته هیڅ څوك منطقي ځواب ور کولی نه شي او اوس نه څوك دا ځواك لري چې ګنهکار ته سزا ور کړي، نه څوك قانون رد ولی شي او نه یې څوك تطبیق کولی شي.

زمونږ بیچاره ولس دیرش کاله په داسې غمیزه کې تیر کړل او اوس هم دا غمیزه لا په ولس باندې واک چلوي. ځکه دا غمیزه دومره اوږده شوه چې ټولو د توپك په خولې باندې خبرې کولې او انساني خولې خو بلکل دوی له یاده ویستلې وې.

خو په دې وروستیو کې د سعودي عربستان د الوطن ورځپاڼې خبر ورکړ چې اوس مهال امریکا د طالبانو له ځینو مشرانو سره په پټه په خبرو اترو لګیاده. ورځپاڼه زیاتوي چې لومړی ځل امریکایانو له طالبانو سره د پاکستان په مرسته د کویټې په ښار کې خبرې وکړې او له دې خبرو څخه موخه دا وه چې طالبان د افغانستان په حکومت کې د ونډې اخیستو له پاره وهڅوي.

د ناټو غړیو هیوادونو په تیرو شپږو کلونو کې په بیلا بیلو ډولونو له طالبانو سره خبرې او اترې درلودې او داسې هم ویل کیږي چې د ملګرو ملتو دفتر هم د هیواد په دننه اوبهرکې له طالبانو سره په بیلابیلو کچو راشه، درشه درلوده.

دولت هم له دوو کلونو څخه را په دې خوا په دې هکله ځانګړې بوختیاوې در لودلې نو کله چې د بیلا بیلو کانالونو له لارې له طالبانو سره خبرې تودې او پخې شوې او د پردې تر شا له طالبانو سره د خبرو سر غوټه شو، نو ورو، ورو خبرې راووتلې او د ټولو له خوا څخه زمونږ د هیواد د بحران حل د خبرو له لارې و بلل شو او د ټولو له خوا په بیلابیلو ډولونو رسماً اعلان شو. اوس که څوك و غواړي او که و نه غواړي د دولت او طالبانو ترمنځ خبرې به په بریالۍ توګه پیل کیږي او په بریالیتوب سره به پای ته رسیږي. سره له دې چې دا خبرې به ډیرې لوړې او ژورې ولري خو پای به یې بریالی وي. هغه څوك، هغه تنظیمونه او سازمانونه چې د دې خبرو د بریالیتوب مخالف دي او په عمل کې په هیڅ ډول نه غواړي چې دا خبرې په بریالیتوب سره پای ته ورسیږي، هغوی به حتماً ماته خوري او د هیواد له سیاسي ډګر څخه به د تل له پاره ایستل کیږي، زمونږ هیله له دوی څخه دا ده چې له دې خبرو څخه په بشپړ ډول په عمل کې ملاتړ وکړي او په راتلونکې کې په لوړ سر سره په هیواد کې ژوند او کار وکړي.

همدا رنګه زمونږ ځینې ګاونډي هیوادونه لکه ایران او ... هم نه غواړي چې په افغانستان کې تل پاتې سوله او ملي واکمني منځته راشي. دوی هم په مستقیم او غیر مستقیم ډول د سولې بهیر ګډوډوي او غواړي چې په افغانستان کې تل جګړه روانه وي. ناټو او په ځانګړي ډول امریکایانو ته زمونږ د خلکو د سر په بیه مادي او معنوي زیانونه ورسوي، مونږ دې هیوادونو ته وایو چې هر عمل عکس العمل لري که چیرې تاسې زمونږ په کورکې له اور سره لوبې وکړې او په هغه باندې د اوبو پر ځای تیل واچوئ نو په پای کې به د دې اور په لمبو کې د تاسې کور حتماً و سوځي او مسوولیت به یې ستاسو په غاړه وي.

ایا دولت توان مبارزه ...

خدر است به معنی ضعف ، تنبلی وسستی که بزدلی، عقب مانده گی، سرگردانی، و بی غیرتی را به دنبال دارد که همهٔ این علایم درنزد اشخاص معتاد به مواد مخدر دیده شده است، اعم از کسانیکه ازمواد مایع را استعمال میکنند یا جامد را. اما درموردتعریف مواد مخدر چنین آمده است : مخدر آنست که عقل وحواس را مختل کند بدون آنکه نشه وشادی یی را دربرداشته باشد. اما داکتر عبدالله بن محمد بن احمد الطیار استاد پوهنتون اسلامی امام محمد بن مسعود و مولف کتاب مواد مخدر درفقه اسلام درصفحه ۱۵۷ همین کتاب خود از مواد مخدر تعریف دیگری دارد وآن اینکه : مواد مخدر سلاحی است که دشمنان اسلام آنرا برای ازبین بردن جوانان مسلمان بکار گرفته اند تا آنها را سست نموده، کوشش آنها راپست وتوان آنها را به هدر دهند وبیش از همه دین آنها را از بین برده وآیندهٔ شان را نابود سازد .

موادمخدر ازدیر زمانی است که مورداستعمال قرارگرفته است ولی توجه به آن دراین اواخربه صورت بسیار بی سابقه یی افزایش یا فته ا ست، تاریخ شناسایی تریاک برمیگردد به حدود ۴۰۰۰سال قبل ازمیلاد، زیرا لوحه یی ازسومری ها بدست آمده است که دال براین است که سومریها تریاک رابنام گیاه سعادت می شناختند دراوایل قرن نزده یک شیمیدان آلمانی به نام "ترونر "موفق به جدا ساختن مورفین ازمادهٔ تریاک شد که بعدها مورفین درجنگهای داخلی امرنکا برای تخفیف دردهای ناشی ازجراحت های جنگ، توسط سربازان بکاررفت اماچون دوکتوران متوجه شد ند که استعمال کننده گان این داروی مسکن به آن معتاد شدند آنرا به نام "مرض ارتش "

نامگذاری کردند. پس درسال ۱۸۸۹یک دانشمند انگلیس موفق به شناسایی "دای استیل مورفین" شد که آنرا ازمادهٔ مورفین استخراج وبرای معالجهٔ معتادان مورفین بکارگرفت که در بازار بنام هیرویین عرضه گردید. اما درآنزمان هیچکس متوجه نبود که خطرهیرویین به مراتب بیشترازمورفین است. اما مادهٔ چرس درحدود ۲۷۰۰ سال قبل ازمیلاد توسط مردم هند وچین مورداستفاده قرار میگرفته و به همین ترتیب کوکایین ۵۰۰ سال قبل ازمیلاد شناخته شد. و اما دراسلام ، شیخ الاسلام ا بن تیمیه معتقداست که آغاز ظهورمخدرات دراسلام برمیگردد به اواخر قرن ششم و اوایل قرن هفتم یعنی هنگامیکه دولت تاتاری ها غلبه پیداکرد.

ظهور چرس همراه بود باغلبهٔ شمشیر چنگیزخان مغل بر کشورهای اسلامی. به هرحال چه مسلمانان از قدیم با آن آشنا شده باشند وچه به تازه گی ، مهمتر ازهمه وضعیتی اسث که هم اکنون جامعهٔ جهانی ، کشورهای اسلامی وخاصتاً کشوراسلامی خودما افغانستان به آن مواجه است ومردم هم چه ازنظرتجارت وچه از نظر کشت، همانند ملخ به آن رو آورده اند. کشت ، تولید وقاچاق مواد مخدر در افغانستان نه تنها مایهٔ نگرانی جامعهٔ جهانی است بلکه برای افغانستان وافغانها هم نهایت درد آور است، زیرا یک تصویر خشن از این کشور را، به جامعهٔ جهانی ترسیم کرده است. همین اکنون به اثبات رسیده که تروریزم با درآمد های حاصله ازمواد مخدر، تقویت میگردد، یک بیانیهٔ رسمی وزارت امور خارجهٔ ایالات متحده امریکا وا نمود میسازد که از جملهٔ ۴۲ سازمان تروریستی جهان، ۱۸ آن برای تأمین بودجه های عملیاتی خود، دست به تجارت مواد مخدر میزنند. اما بر میگردیم به کارکردهای دولت افغانستان درین راستا ، گرچه دولت افغانستان بنام دست آورد درین عرصه چیز هایی را با خود دارد اما اگر یک قضاوت دقیق و کلی کرده باشیم ، گفته میتوانیم که دولت درکار زار مبارزه برضد مواد مخدر طی پنج سال گذشته ضعیف وناتوان بوده است و این برمیگردد به عدم توانایی جامعهٔ جهانی به ویژه دول ذیدخل در موضوع، عدم مدیریت سالم در امر مبارزه برضد مواد مخدر، موجودیت فساد اداری در داخل دستگاه حکومت و وجود تمایلات سمت گرایی وقومگرایی درعدهٔ ارگان های دولتی.

درمطلبی که زیر عنوان ((شکست در برابر خشخاش)) از طرف nsivbc به نشر رسیده گفته شده است که پس از سقوط طالبان ودر ۵ سال گذشته کشت کوکنار در افغانستان بطور بی سابقه یی، بیش از صد بار افزایش یافته است. درهمین حال ارقامی که در این اواخر از طرف سازمان ملل متحد به نشر رسیده، حاکی از آنست که افغانستان در حال حاضر ۹۳ درصد کل تریاک جهان را تولید میکند که ۳۰ درصد بیشتر از نیاز جهان است.

دراین را ستا بیشتر بار ملامتی بدوش دولت افغانستان انداخته میشود، زیرا دولت خود زمینهٔ کشت، تولید وقاچاق مواد مخدر دربعضی مناطق افغانستان راعمداً ویا مجبوراً مهیا میسازد که این موضوع را میتوان با ارایهٔ مثالهای زیرین خوبتر روشن ساخت : به تاریخ ۸ اپریل سال جاری درحدود شصت تن از زمینداران در شهر لشکرگاه مرکز ولایت هلمند جلو دفتر والی دست به مظاهره زدند. آنها تقاضا داشتند تادولت درنزاعی که بین مالکان مزارع کوکنار وکارگران رخ داده است، دخالت کند واین نزاع را حل کند در غیر آن ممکن است صدمهٔ آن الی سرحد سبوتاژ تمامی زحمات یکسالهٔ فصل تریاک برسد. این نزاع زمانی بوقوع پیوست که کارگران، خواهان نیمی از مجموع فصل تریاک، از نزد مالکان شدند. امامالکان به دادن ، یک برپنج حصه از تمام حاصلات فصل اصرار داشتند ومیگفتند که این منصفانه است، به همین اساس مالکان از دولت خواستار وساطت ومیانجیگری شدند. درحقیقت تظاهرات یک عمل دیموکراتیک تلقی میشود، اما حکومت افغانستان از کنفرانس روم تا کنفرانس های ، بن ، توکیو ، برلین وبالآخره تا کنفرانس لندن درهمه جاها

یک تعهد ویژه یی داشت که آن عبارت از نابودی و امحای مزارع تریاک درسرتاسر افغانستان بود. بتاریخ ۹ اپریل مالکان زمین دوباره به خانه ها یشان به این امید برگشتند،که حکومت به ربع فیصله نمود وآن را برای کارگران منصفانه خواند. این درحالیست که رییس جمهور کرزی درمراسم تحلیف خویش بحیث رییس جمهور منتخب کشور، علیه مخدرات اعلان جهاد داد ومجامع بین المللی نیز درزمینهٔ نیل به این هدف، کمک های سخاوتمندانهٔ خویش را بیشتر وبی دریغانه ساختند، اما علی الرغم این همه تلاش ها ومبالغ پولیکه درین راستا به مصرف رسیده است، نمونه های بالا نمایا نگر آنست که، دولت افغانستان نه تنها، در راه مبارزه با مواد مخدر دستاوردی نداشته، بلکه در برخی مناطق از جمله در ولایت هلمند که ۴۰ فیصد مجموع تریاک افغانستان را تولید میکند، زمینهٔ زرع وپروسس مواد مخدر برای زارعین را، نیز مهیا میسازد وحتی درحالاتیکه آنها احیاناً به کدام مشکلی (همانند مثال بالا) مواجه میشوند، دولت در رفع آن عاجلاً داخل اقدام شده وآنرا حل میکند . از مجموع ۳۴ ولایت افغانستان تنها شش ولایت عاری از کشت کوکنار است و درهشت ولایت دیگر نسبت به گذشته زرع آن کاهش یافته، اما برعکس در بقیه بیست ولایت دیگر کشور کشت کوکنار سیر صعودی خود را می پیماید، درهمین حال درآمد دهقانان ازبابت کشت مواد مخدر به مراتب کمتر وناچیز ازآنست که به جیب مافیای مواد مخدر وتروریستان میریزد. تصور کنید همین اکنون قیمت هرکیلو گرام هیرویین در بازار های افغانستان بین ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ دالر امریکایی است، درحالیکه همین مقدار دریشکیک و آلماتا به ۴۰۰۰ دالر و بالاخره در اویش به ۱۵۰۰۰ دالر امریکایی به فروش میرسد، در این میان درآمد دهقان افغان بین ۴۰۰ الی ۱۸۰۰ دالر به مقیاس هرکیلو گرام است .

گذشته از آن افغانستان بزرگترین ضربه را از رهگذر مواد مخدر متحمل میگردد. همین اکنون در افغانستان از هر ۲۵ نفریک نفر معتاد به مواد مخدر است و رقم معتادان به مواد مخدر، در کشور به یک میلیو ن نفر میرسد. آیا برای کشور ۲۵ میلیونی داشتن یک میلیون معتاد فاجعه نیست ؟

آنچه قابل یاد آوری است، اینست که ملت افغانستان قطعاً آرزو ندارد تابه جهانیان- به فرزندان خانواده های امریکایی ها، اروپایی ها، آسترالیایی ها و افریقایی ها که با پرداخت مالیات در امر بازسازی و احیای مجددحیات ملی ما کمک میکنند، مرگ سفید صادرکند، اما این خود شماری از غربی ها بوده که خواهان این چنین وضعیتی هستند. براساس برآورد های انجام شده تنها شهر وندان ایالات متحده امریکا همه ساله بین ۶۴ تا ۶۵ میلیارد دالر برای خرید مواد مخدر غیر مجاز، شامل مسکرات ومخدرات خرچ میکنند.

چگونه مبارزه برضد مواد مخدر

من روند مبارزه بامواد مخدر را به سه کتگوری تقسیم میکنم .

الف – مبارزهٔ داخلی = در استراتیژی مبارزهٔ داخلی خود باید تجدید نظر اساسی به عمل آوریم .

ب- مبارزهٔ مشترک منطقوی = ضرورت هماهنگی با کشورهای همسایه درجهت جلوگیری از قاچاق و ترافیک مواد مخدر بیش از پیش محسوس است .

ج- مبارزهٔ مشترک بین المللی = هماهنگی نیروهای کشورهای ذیدخل در امر مبارزه برضد مواد مخدر. در غیر آن کشورما با مواد مخدر به سوی نابودی کشانیده میشود، تدابیر انجام شده ملی وبین المللی برای قطع فعالیت ها درمرحلهٔ کشت ،تجارت و انتقال آن تا اکنون کافی وبسنده نبوده و جستجوی کشت بدیل نیز تا اکنون نتوانسته است دهقانان مارا از تحت تأثیر قاچاقبران وتجار مواد مخدر برهاند به همین جهت است که ضرورت اتخاذ تدابیر مشترک فی مابین وزارت های مبارزه برضدمواد مخدر، وزارت زراعت، وزارت احیا و انکشاف دهات وسایر وزارت خانه ها احساس میگردد تادر نتیجهٔ آن همه دهقانان کشور از برنامه های مساعدت یکسان ومتوازن برخوردار شوند.

آنچه تا اکنون گفته آمدیم همه از نواقص و نارسایی هایی بود. اما بادر نظرداشت مقولهٔ (عیب او همه گفتی خوبی ا ش نیز بگو) باید اضافه کنم که: افغانستان درمدت پنج سال گذشته فعالیت های مهمی را یکجابا جامعهٔ جهانی ومخصوصاً کشور انگلستان در مبارزه بر ضد مواد مخدر نیز انجام داده است. ترتیب استراتیژی ملی کنترول مواد مخدر، برنامهٔ جستجوی امکانات برای زراعت بدیل، اقدامات حقوقی وقانونی، ایجاد ظرفیت ها ی مناسب برای جلوگیری از ازدیاد کشت، تجارت وترافیک آن، دستگیری وکشف بیش از هشتاد تن از این مواد، فعالیت هایی اند که از جانب وزارت مبارزه برضد مواد مخدر، معینیت مبارزه برضد مواد مخدز وزارت امور داخله وباهمکاری جامعهٔ جهانی تا کنون صورت گرفته است، اما باتوجه به خصلت توسعه یی شبکهٔ جهانی ومنطقه یی مواد مخدر، این فعالیت ها کافی وبسنده نبوده است .

کلام آخر اینکه دولت افغانستان به هیچ وجه قادر نخواهد بود با این پدیده خطرناک که ریشه وتارهای اصلی آن تا اقصای نقاط جهان کشانیده شده است به تنهایی مبارزه کند، تعهد ومبارزه به تنهایی باتوجه به گسترش فرامرزی وحتی جهانی این شبکه، به جایی نمیرسد، بنأ بنده خواهان ایجاد هماهنگی بیشتر و تقویت نهاد های داخلی، منطقه یی و جهانی مبارزه برضد ترافیک وتجارت مواد مخدر است.

محمد عالم عبدا... سروری

امریکا پر ایران باندې دیرغل پراخه څېړنه پیل کړیده

ژباړونکی : حبیب الله غمخور

دفوکس تلویزیوني شبکې دخپلې هغې سرچینې دخبر له مخې چې دبوش په اداره کې یې لري ویلي دي تیره اونۍ وروسته هغه چې المان دایران پر خلاف دهرډول بندیزله ملاتړ څخه لاس واخیست ، دجورج دبلیوبوش اداره اړه شوه چې په راتلونکو اتو یا لسو میاشتوکې پر ایران باندې دهوایي بمبا ریو دیرغل دامکاناتومسئله په جدي او هراړخیزه توګه وڅېړي.

ددې خبرې سرچینې دخبر له مخې همدا اوس دامریکا په ټولوښارونوکې پر ایران باندې دیرغل دګټو اوارزښت په هکله پراخ بحث اوڅېړنه ده.

دفوکس دتلویزیوني شبکې په اند به دغه یرغل د راتلونکو اتو یالسو میاشتو په درشل کې وروسته له هغه ترسره شي کله چې دجمهوري ریاست مقام ته دټاکنولومړنۍ پایلې څرګندې شي.

خود۲۰۰۸ م کال د نومبرتر میاشتې پورې چې پایلې څرګندېږي ډېر وخت لاشته.

دفوکس دمعلوماتو له مخې وروسته هغه چې المان دایران پر خلاف د هرډول بندیزونوله ملاتړ څخه لاس واخیست ، یوشمیر سیاسي اوپوځي جګپوړي چارواکې هڅه کوي دا مریکا دبهرنیو چارو وزیره کاندولیزارایس پدې قانع کړي چې دایران د هستوي پروګرام د مسئلې د حل په هکله د بوش دیپلوماتیک رویش اوسیاسي هڅې له ناکامۍ سره مخامخ شوي دي . اوس باید د جورج بوش اداره په جدي توګه پر ایران د یرغل امکانات اماده کړي.

دا شبکه په خپل خپاره شوې خبرکې دا تائیدوي چې پر ایران باندې د یرغل د پلویانوله جملې څخه په امنیتي چارواکې د امریکا دولسمشر د سلاکار مرستیال ښاغلی «جیمز جفري» اوهمدا ډول د نړیوال امنیت او ډله ییزې وژنې د وسلود پراختیا د مخنیوي په چارواکې د امریکا د بهرنیوچارو د وزارت مرستیال «جان رود» شمیرل کیدای شي.

د فوکس تلویزیوني شبکې خبر ورکړی چې دوی پر دې بریالي شول معلومات

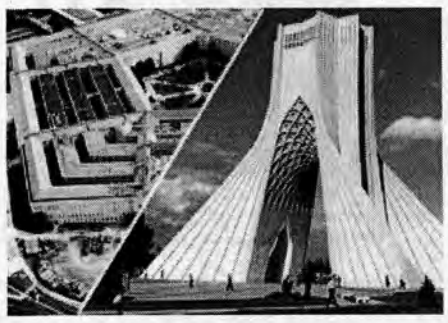

ترلاسه کړی چې په برلین کې د ملګروملتود امنیت شورا د پنځوغړوهیوادو په هغه غونډه کې چې د امریکا ،روسیې ، انګلستان ، فرانسې ، چین او المان استازوګډون درلود .د المان استازی په رسمی بڼه اعلان وکړ چې المان نوردملګروملتودامنیت شورا له هغوپرېکړوڅخه چې موخه یې پر ایران باندې دبندیزلګول وي ملاتړ نشي کولای دفوکس شبکې د امریکاپه اداره کې هغه خبرځای چې نه یې غوښتل نوم یې واخیستل شني ، د بهرنیو هیوادو په دولتونوکې د سرچینود اطلاعاتوپر بنسټ اوحواله په خپله سیاسي تبصره کې څرګندوي :

د امنیت شورا پدې غونډه کې د المان د استازي تر خبرداری اواعلان وروسته د جورج بوش په اداره کې چارواکي پدې باوري کړل چې نوربه نوي بندیزونه تاثیر یاګټه ونه لري.

دیپلوماتیکو سرچینود فوکس تلویزیوني شبکې ته ویلي دي چې د امینت شورا پدې غونډه کې د المان دولتي استازو د خپل

دولت د موقف د پخلی له پاره څرګنده کړه چې پر ایران باندې داډول بندیزونه د المان پر اقتصاد ناوړه اومنفي اغېزې ښندي.

بهرنیو خپلواکو دیپلوماتانو شبکې ته ویلې چې که امریکا د ایران پر هستوي مرکزونو برید وکړي ، سره له دې چې دامریکا دایرغل به دیوه احتجاج لیک په توګه خپورکړي ،المان به دامریکا له دغه حرکت سره مخالفت ونه کړي.

د غه ډول دفوکس د تلویزیوني شبکې اطلاعاتي سرچینې خبر ورکړی دی چې همدا اوس ټول بحث پر ایران باندې د یرغل په اړوندجریان لري .دوی وایي کیدای شي دا عملیات تر «اتواویالسو» میاشتوپوري پیل شي . یعني د امریکا د جمهوري ریاست مقام ته د ټاکنوپه درشل کې چې د ۲۰۰۸ د نومبر په میاشت کې به ترسره شي . د یادولو وړخبره ده چې بحثونه د هوایي یرغل په اړوند تاوده دي نه د ځمکنی یرغل په هکله ، پدې بحثونوکې ایران ته د ګاز دواریداتو او نفتو دصادراتومسئله هم څېړل کیږي ،خو دې مسئلې ته دومره ارزښت نه ورکول کیږي.

د امریکا پوځي کارپوهان پدې عقیده دي چې پر ایران باندې یوه اونۍ بمباوي به ونشي کولای د ایران ټول هستوي پرو ګرام له منځه یوسي. خو دومره به وشي چې لږ تر لږه به ددغه پروګرام مخه دڅوکلونو له پاره ونیول شي او یابه شاته پاته شي.

د دې پوځي سناریو پلویان پدې باوردي چې تهران پخپلوخبرداریوک ې یوازي لافي وهي او وایي چې « پر ایران باندې دحملې په صورت کې به دامریکاپرمنافعواوپه ځانګړې توګه په عراق کې ګوزار ورکړو » دوی په خپلو خبروکې وایي چې ایران همدا اوس هم له خپلوټولوامکاناتوڅخه د امریکا پرخلاف استفاده کوي ،ایران تر دغه نور څه زیات کولای هم نشي. البته د بازانو یاشاهین د لاړې پر سریولوی خنډ پروت دی هغه په امریکا کې دجګړې خلاف روحیه ده.

سه سال در مسیر چنگیز خان

مرد استرالیایی در سفری ۳ ساله مسیر چنگیزخان مغول را از مغولستان تا مجارستان طی کرد.

به گزارش بی بی سی ، تیم کوپه وقتی سفر ۱۰ هزار کیلومتری خود را در جون ۲۰۰۴ شروع کرد انتظار داشت درطول ۱۸ ماه به پایان راه برسد اما مرگ پدرش در استرالیا و چند حادثهٔ دیگر کار را به ۳ سال کشاند.

او تمام مسیر را سوار اسپ و شتر و با استفاده از محبت مردم سر راهش طی کرد و همیشه ۳ اسپ داشت یکی که سوارش می شد و دو تای دیگر برای حمل بارها و عذایش بود. او مسیر قزاقستان را با شتر طی کرد. تیم در این سفر در مجموع از ۱۳ اسپ استفاده کرد که ۲ تا از آنها از اکتوبر ۲۰۰۴ که در قزاقستان بود همراهش بوده است. همراه دیگر او یک سگ سیاه وسفید به نام تندباد بود که در قزاقستان هدیه گرفت. تیم هنگامی که به مقصد نهایی خود در شهر **Opusztaszer** در مجارستان رسید گفت که قهرمانان واقعی این سفر کسانی بودند که در خانه های خود از او پذیرایی کردند وهمچنان حیواناتی که همراهش بود.

او و حیواناتش در استپ های آسیا و اروپای مرکزی دردرجهٔ حرارت ۵۲ درجه تا به اضافهٔ ۵۴ درجه، سختی های بسیاری را تحمل کرد. ۲باراسپ هایش و حتی یک بار سگش را در اوکراین ، دزدیدند و خود او که داخل معدنی متروک افتاد کم مانده بود از شدت سرما بمیرد.

فواید طبی...

دارد تا آنجا که می گوید با روزه داری قند خون در کبد میریزد و چربی هایی که در زیر پوست ذخیره شده است کاهش می یابد.

همچنان پروتین های عضلات، غده ها و سلولهای کبدی آزاد می شود و به صرف تغذیه می رسند با اتکأ به سخن ژان فروموزان که گفت بعضی عناصر ذخیره یی بدن برای سی روز کافیست، در کنار یکدیگر قرار داده شود، نتیجه می گیریم که در ظرف مدت یک ماه روزه، انسان دارندهٔ یک بدن تازه تعمیر شده که از هرگونه قید و بند سموم و کهنه ها آزاد گردیده است.

این مسأله را امروز جهانیان به نحو احسن پذیرفته اند .

عدهٔ دیگری از متخصصان عرصهٔ طب نیز ذخایر بدنی را برای سی روز، روزه داری مناسب و کافی دانسته اند و می دانیم اولین روز پس از ماه روزه یعنی روز اول شوال را نمی توان روزه گرفت و آنرا حرام شمرده اند، این مسأله برای یکنواخت بودن مسلمانان و تشویق آنهاست در اینکه باید هماهنگ و در یک صف بوده و برای حفظ حدود و ثغور دستورات اسلامی کوشا باشند.

اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خود شان مربوط است

حق الاشتراک:
قیمت یک شماره: (۳) افغانی
سالانه: ۱۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۶۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۲۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۲۰ دالر امریکایی

روزنامهٔ ملیٔ آزاد
مرکز نشراتی افغان
موسس و صاحب امتیاز:
حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: فضل الرحمن اوریا
موبایل: 0798 20 83 99
معاون: خادم احمد
موبایل: 0700 59 62 05
مهتمم : استاد پوهنیار جاویده احمدی
موبایل:
ادیتور پشتو: سهراب دیدار
تلفن: 0700222726

خبرنگاران :
سیدالرحمن سالار – 077 440 8507
غلام سعید نجیمی– 0799 43 65 83
علم جان پتمل
کمپوز: برشکی حنیفی
دیزاین: محمدجمیل احمد
مسوول توزیع و بازار یابی : عبدالسمیع
موبایل : 0700 24 43 84
آدرس : دهمزنگ، عقب بریکوت، سرک اول کارته چهار.
ایمیل ادرس : Daily.erada@yahoo.com
پست بکس : 304

National Independent Newspaper
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Fazal Rahman Oriya
Mobile: 0798208399
Collector: Jawida Ahmadi
Pashto Editor: Suhrab Dedar
Journalists: S.salar, Gh.S.Najeme & Alam Jan patmal
Mobile: 077 44 08 508, 0799 43 65 83
Composer: Breshkay Hanifi
Designer: M.Jamil Ahmad
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: Daily.erada@yahoo.com
Post box: 304

دولتي چوکۍ دچا...

نو که دواړه خواوې یو له بله سره کښېنې مجبوریتونه درک کړي کیدای شي چې ځیني مجبوریتونه سره نیږدې وي. او د یو سؤ تفاهم له امله د دواړو ترمنځ واټن رامنځ ته شوي وي نو ترخبرواترو وروسته دې په هغه شرایطو باندې غوروشي چې نسبتاً دواړو خواووته د منلو وړ وي په دوهم ګام کې دی هغه شرایط تر غور لاندې ونیول شي کله چې دغه واړه شرایط و منل شول نو بیا به دغه واټن له منځه لاړ شي او په دریم قدم کې که نور شرایط مطرح شي که شرایط داسې وي چې د افغانستان په تاوان وي که بیا هم ومنل شي نو د افغانستان خلك به د هغه په وړاندې ودریږي.

همدارنګه د شرایطو په هکله باید ووایم

چې په لومړي ګام کې مهمه مسئله د اوربند مسئله ده کله چې مذاکرات وشي نو باید اوربند وشي کله چې د دواړو لوریو څخه اوربند وشي نو د تفاهم روحیه برابریږي او همدا رنګه د هئیاتونو د تبادلې زمیني برابریږي نو بیا به د استازو د ساتنې او حفاظت مسئله وي چې باید دواړو خواوي د دې تضمین وکړي او هر لوری چې د دغه مذاکراتو کوربه شي باید هغه بل طرف یې ومني په دې شرط چې د هغه تضمین وشي. خو زه وایم چې د مذاکراتو شروع چې په هر ځای کې وي او دواړو خواوو ته د منلو وړ وي او کوم خطر پکې دواړو لوروته متوجه نه وي باید په هغه ځای کې مذاکرات ترسره شي.

پ:- د طالبانو او دولت ترمنځ کومې مشترکې وجهې موجودې دي؟

ځ:- مشترکه وجه خو داده چې په جګړه کې دواړه خواوو ته زیان اوړي. او دغه جګړه د ولس له پاره د منلو وړ نده. او جنګ په افغانستان کې هیڅ منطق نه لري او بې ګټې ده او د دواړو خواوو تلفات ډیر زیات دی بالاخره به سولې او مذاکراتو ته کښیني نو له هغه نه چې د زرګونو مړو په سرونو باندې پښې کیږدی بیا مذاکراتو ته کښیني نو ښه دا ده چې همدا اوس مذاکراتو ته کښیني پرته له دې چې نور جنګونه راپورته شي او ولس ته پکې زیان ورسیږی خپله د ولسمشر حامد کرزي وینا ده چې هر فاتح په آخر کې د له مغلوب سره هم خبرو اترو ته کښیني نو دا له د مغلوب سره خبرو ته کښینو په داسې حال کې چې جنګ د دواړو خواوو په توان کې برابر وي نو ولې بیا مذاکراتو ته نه کښیني نومقابل لوری که غواړی چې جګړه ختمه کړي نو لاره یې همدغه مذاکرات دی ځکه دا شپږ کلنې جګړې هیڅ نتیجه ورنه کړه.

پ:- دولت به په کومه کچه کسان د له طالبانو سره مذاکراتو ته معرفی کړي؟

ځ:- دولت اوس په خپلو منځو کې مذاکرات پیل کړي! هم یې له جهادي مشرانو سره خبرې اترې شروع دي هم د کابینې له غړو سره ټولو په اصل کې جرګه او مذاکره ده چې باید له مخالفینو سره خبرې وشي دا اوس په یو میکانیزم پورې اړه لري چې دا میکانیزم به څنګه جوړیږي چې طالبان څه قسم میکانیزم وړاندې کوي او دولت څه قسم! خو زما شخصي نظر دا دی چې هغه کسان دې له طالبانو سره میکانیزم کې شریك نشي چې هغه د طالبانو سیاسي او یا هم نظامي دښمنان وو. ځکه که دغه کسان په مذاکراتو کې شریك شي نو په اوله کتګوری کې به دا مذاکرات نتیجه ورنه کړي نو ځکه مذاکراتو ته باید داسې کسان رامعرفي شي چې هغوی په دې حکومت کې بیطرف وو او په اوسنې حکومت کې هم مثبت رول لري، په خپل منځې جګړو اود کابل په ورانۍ کې برخه و نلري او همدا رنګه یې قومي او تنظیمي جګړو ته لمن نه وي وهلي او واقعاً یې په افغانستان زړه سوځي نو داسې کسان باید مذاکراتو ته وروړاندې شي. او دا مذاکرات دی ورو ورو نتیجې ته ورسوي. نو که چیرې د طالبانو پخوانی دښمن که هغه هرڅوك وي په لمړي ګام کې دی د افغانستان د دولت او د ولس په استازیتوب له طالبانو سره مذاکراتو کې شریك شي که دا مذاکرات نتیجه ور نه کړي نو په دې کتګوری کې باید بې طرفه خالص او زړه سوانده خلك شریك شي تر څو طالبان په دې قانع کړي چې تاسو جګړه حق په جانب نه ده او بالاخره د طالبانو مثبتې غوښتنې حکومت او د حکومت مثبتې غوښتنې طالبانو ته ورسوي چې توصل راولي نه بیلتون.

پ:- د حکومت په منځ کې ځیني کسان وجود لري چې د مذاکراتو له بهیر سره مخالفت څرګندوي که ووایئ چې دوی به د دی بهیر خنډ شي که څنګه او د دوی د مخالفت علت څه به څه وي ؟

ځ:- یو مشکل دا دی چې کوم کسان چې په لومړیو کې حکومت ته راغلي او څوکۍ یې نیولي دي نو دوی داسې فکر کوي چې دا څوکۍ د دوی حق دی په داسې حال کې چې حکومت انتخابي دی هیڅ تنظیم کوم فوق العاده امتیاز نه لري که هغه په هر نوم وی دوی داسې ګمان کوي چې که په افغانستان کې سوله راشي یا طالبان یا د حکومت نور مخالفین په حکومت کې برخه واخلي د دوی دا فوق العاده امتیاز به له منځه لاړ شي دا یو اړخ دی نو دوی به دغه عادلانه امتیاز هر وخت چې وی د لاسه ورکړي نو که چیرې ټول په یو تفاهم سره په حکومت کې برخه واخلي د دوی هغه پخوانی محکومی ګټې چې دي هغه به خوندي وي خو که که چیرې یو ځل بیا د فزیکي او نظامي فشار په نتیجه کې دوی له صحنې څخه ګوښه شي نو دوی به خپل ټول امتیازونه له لاسه ورکړي نو که چیرې دوی غواړي چې امتیاز یې پاتې وي باید له دغه امتیازونه تیر شي او مخالفت و نه کړي.

غلام سعید نجیمي

مشارکت طالبان در روند...

آقای براون به اعضای حزب کارگر گفت تعهد برتانیه در افغانستان و عراق، ممکن است تا چند نسل طول بکشد. او درعین حال تاکید

کرد که این تعهد، الزاماً به معنای حضور نظامی دراز مدت در آن دو کشور نیست.

دولت برتانیه، هم اکنون بیش از هفت هزار عسکر در افغانستان دارد که عمدتاً در جنوب کشور، سرگرم نبرد با گروه طالبان هستند.

برتانیه همچنین ۵ هزار و پنجصد سرباز در عراق دارد. وزیر دفاع برتانیه، در حالی از لزوم حضور طالبان در روند صلح افغانستان سخن می گوید که بحث مذاکره با این گروه، در این اواخر و از زمانی که سخنگوی طالبان، برای گفتگو با دولت افغانستان ابراز آماده گی کرد، بالا گرفته است. رییس جمهور کرزی نیز اخیراً در نیویارک، بار دیگر از آماده گی دولتش برای مذاکره با طالبان سخن گفت.

آقای کرزی که برای شرکت در مجمع عمومی سازمان ملل متحد و نیز اجلاس کشورهای کمک کننده به بازسازی افغانستان، به نیویارک رفته است، گفت: دولتش به طور جدی، سعی می کند تا شورشیان طالبان و حامیان آنها را به پایان دادن به خشونت ها قانع سازد.

حامد کرزی افزود: "ما با آن عده از افراد طالبان که عضو القاعده و شبکه های تروریستی نیستند، در تماس هستیم و آنها، اکثریت را (در میان طالبان) تشکیل می دهند".

حزب اسلامي : افغانستان ته دې...

یې د دولت پر خلاف د پوځي مقاومت راکمول دی، دکابل حکومت په بین الافغاني مذاکراتو باور نه لري.

حزب اسلامي ویلي چې دوی به ترهغه دمه خپله مبارزه روانه ساتي تر څو چې بهرني ځواکونه له افغانستان څخه نه وي وتلي او د یو آزاد، خپلواك او اسلامي حکومت د جوړښت لپاره لاره نه وي برابره شوې .

حزب اسلامي د مذاکراتو لپاره یو لړ شرایط وړاندې کړي ،چې ملګري ملتونه په دې خبره ټینګار وکړي چې په افغانستان کې د اسلامي هېوادونو پوځ مستقر شي دا په هغه صورت کې کېدای شي چې دافغانانو کوم لوری په دې ټینګار وکړي او دخپل امنیت دتضمین لپاره دداسې ځواکونو شته والی ضروري وګڼي چې په افغانستان کې دکومې خاصې ډلې پلوي نه کوي .

دا ځواکونه له ښارونوڅخه بهر په پوځي اډو کې ځای پر ځای شي او یوازې هغه مهال دې نظامی فعالیت وکړي چې ټول افغاني لوري پرې صلاح شوي وي.

په مزارشریف کې یوه...

ترپنځمې پېړۍ پورې تړاو لري. تېرکال هم دمزارشریف سخي پنډغالي کې ورته غونډۍ کشف شوې وه

طرح تجزیهٔ عراق... -

عقب نشینی عساکر امریکایی از عراق همراه با جلوگیری از هرج و مرج دراین کشور مطرح شده است.

این در حالی است که تجزیهٔ عراق بر اساس بخش های کرد ، شیعه و سنی با مخالفت دولت جورج بوش رییس جمهور امریکا روبرو شده است. این طرح بویژه با همکاری و مساعدت لسلی گلب کارشناس پیشین دولت کارتر و مدیر پیشین شورای روابط خارجی امریکا تهیه شده است. بسیاری از سناتورهای جمهوری خواه، نیز که موافق پروسهٔ اعزام نیروهای کمکی به عراق هستند و در عین حال از بن بست سیاسی بین سران عراقی اظهار تاسف می کنند، خود را به این طرح علاقه مند نشان داده اند.

سام براون یک سناتور جمهوریخواه امریکایی که برای نامزدی در انتخابات ریاست جمهوری این کشور تمایل دارد و یکی از ۱۱ سناتور امضا کنندهٔ پیش نویس این قطعنامه است با تاسف گفت: ما در حال اتکا به یک پالیسی سیاسی ضعیف در بغداد هستیم.

از سوی دیگر کای بیلی هاچینسون سناتور جمهوریخواه امریکایی گفت: این قطعنامه از توافق نامه های دیتون دربارهٔ بوسنی الهام گرفته است.

روسیه رقابت تسلیحاتی...

هند به کار گرفته شده است .

نام موشک **BrahMos** از نام رودخانهٔ **Brahmaputra**در هند و رودخانهٔ **Moskva** در روسیه گرفته شده است. این موشک ۱۸۰ میل برد دارد و قابلیت حمل کلاهک‌های سلاح‌های معمول وعادی تا بیش از ۶۶۰ پوند را دارا میباشد.

هم اکنون تلاش‌هایی برای تولید موشک‌های **BrahMos**با قابلیت نصب بر روی طیاره و زیردریایی در حال انجام است که مادل هوابرد آن می‌تواند بر روی جنگنده‌های هوایی سوخوی-**MKI-30**نیروی هوایی هند نصب شود .

کارشناسان تخمین زده‌اند، هند درنظر دارد تا بیش از ۱۰۰۰ نوع از این موشک را برای نیروهای مسلحش در دهۀ آینده خریداری نماید و ۲۰۰۰ موشک را در همین دورۀ زمانی به کشورهای دیگر بفروشد. روسیه و هند در سال ۲۰۰۰ توافق همکاری فنی - نظامی ۱۰ ساله را امضا کردند .

روسیه به این عمل خود عملاً در منطقه مسابقۀ تسلیحاتی را تشدید می بخشد که به باور کاشناسان این خود منجر به ازدیاد تنش ها در منطقه می گردد.

نگرانی ناتو ازتغییرات ...

نسخهٔ نهایی قانون جدید مطبوعات افغانستان، پس از آنکه مشرانو جرگه در آن تعدیلاتی را وارد کرد، از سوی ولسی جرگه تصویب نشده است. تعدیلاتی که مشرانو جرگه در این قانون وارد کرد، نگرانی های زیادی را در میان بسیاری از ناظران بین المللی به وجود آورده است.

وقتی قانون جدید مطبوعات از سوی ولسی جرگه تصویب شد؛ بسیاری از نهادهای ملی و بین المللی از آن استقبال کردند، اما تغییرات مشرانو جرگه به این خوشبینی ها پایان داد.

ناتو می گوید تنظیم مسایل مطبوعاتی توسط یک نهاد مناسب بسیار مهّم است اما ناتو تاکید دارد که نقش دولت در کنترول مطبوعات باید بسیار کمرنگ باشد.